

O'ZBEK TILI GRAMMATIKASINI O'RGANISHDA VIRTUAL PLATFORMALARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI

Komilova Z.X

Farg'ona Davlat universiteti

xumor851@mail.ru

Toirova Durdona

FarDU talabasi

Annotatsiya: *Mazkur maqolada o'zbek tili grammatikasini o'qitishda virtual ta'lim platformalaridan foydalanishning afzalliklari, imkoniyatlari va ta'lim jarayoniga kiritayotgan o'zgarishlari yoritilgan. Shuningdek, zamonaviy raqamli texnologiyalar yordamida grammatik bilimlarni interaktiv va samarali o'zlashtirish yo'llari tahlil qilingan.*

Kalit so'zlar: *o'zbek tili, grammatika, virtual ta'lim, platforma, masofaviy o'qitish, interaktiv usullar, raqamli ta'lim.*

Bugungi globallashuv davrida axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) inson hayotining barcha jabhalariga chuqur kirib bormoqda. Ta'lim tizimi ham bu jarayondan chetda emas. Xususan, o'zbek tili ta'limida, ayniqsa grammatikani o'rganish jarayonida virtual platformalardan foydalanish imkoniyatlari tobora kengayib bormoqda. Chunki virtual ta'lim vositalari o'quvchi va o'qituvchiga vaqt va makon chegarasidan qat'i nazar o'quv jarayonini davom ettirish imkonini beradi.

O'zbek tili grammatikasini o'rganish murakkab, ammo muhim jarayondir. Grammatika til tizimining asosiy qismi bo'lib, o'quvchilarning nutq madaniyatini shakllantirishda, to'g'ri yozish va so'zlash ko'nikmalarini rivojlantirishda katta ahamiyatga ega. Shu sababli dars jarayonini faqat an'anaviy usullar asosida emas, balki zamonaviy raqamli vositalar yordamida tashkil etish zarur.

Bugungikunda GoogleClassroom, Moodle, Zoom, Kahoot, Quizizz, LearningApps, Du olingo, Memrise kabi virtual platformalar o'zbek tili grammatikasini o'qitishda samarali vosita bo'lib xizmat qilmoqda. Ushbu platformalar quyidagi imkoniyatlarni yaratadi:

1. Interaktiv o'rganish muhiti - grammatik mavzularni testlar, o'yinlar, videodarslar orqali o'zlashtirish imkonini beradi.
2. Teskari aloqa - o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi muloqotni tezkor va samarali yo'lga qo'yadi.
3. Mustaqil ta'lim - o'quvchilar darsdan tashqari vaqtda ham platformalardan foydalanib o'z bilimini mustahkamlashi mumkin.

4. Natijalarni avtomatik tahlil qilish - tizim o'quvchining xatolarini aniqlab, natijalarni tezkor qayta ishlaydi.

5. Qiziqishni oshirish - raqamli o'yinlar, ball tizimi va reytinglar o'quvchilarni faol o'rganishga undaydi.

Masalan, Quizizz yoki Kahoot platformalari yordamida "Ot turkumining turlari", "Fe'l zamon shakllari", "So'z yasovchi qo'shimchalar" kabi grammatik mavzularni viktorina tarzida mustahkamlash mumkin. LearningApps orqali esa so'z birikmalarini to'g'ri joylashtirish, shakl yasash yoki gap tuzish mashqlarini bajarish orqali til materialini amaliy o'zlashtirish ta'minlanadi.

Virtual platformalar o'qituvchilar uchun ham katta imkoniyatlar yaratadi. Ular dars materiallarini elektron shaklda tayyorlash, o'quvchilarning faoliyatini kuzatish, reyting tizimini yuritish va darslarni masofadan tashkil etish imkoniga ega bo'ladilar. Bundan tashqari, onlayn resurslardan foydalanish o'qituvchining metodik salohiyatini kengaytiradi, yangi pedagogik yondashuvlarni sinovdan o'tkazishga yordam beradi.

Xulosa

Xulosa o'rnida aytish mumkinki, o'zbek tili grammatikasini o'rganishda virtual platformalardan foydalanish ta'lim jarayonini samarali, qiziqarli va zamonaviy shaklda tashkil etishga xizmat qiladi. Bu esa o'quvchilarning tilni o'zlashtirishga bo'lgan motivatsiyasini kuchaytiradi, mustaqil o'rganish ko'nikmalarini rivojlantiradi hamda o'qituvchi faoliyatini yengillashtiradi. Raqamli texnologiyalarni ta'limga tatbiq etish orqali o'zbek tili o'qitish jarayoni yangi bosqichga ko'tariladi va milliy tilimizni chuqur o'rganishga keng imkoniyatlar yaratiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Raqamli ta'limni rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori.

2. Xolmatova D., Karimova N. *Tilshunoslik va o'qitish metodikasi*. – Toshkent, 2022.

3. Shukurov M. *O'zbek tili grammatikasini o'qitishda innovatsion texnologiyalar*. – Toshkent: Fan, 2021.

4. Tojiboyev, I., & Karimova, N. (2022). Raqamli ta'lim muhitida bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlashning metodik asoslari. *Ta'lim va innovatsion tadqiqotlar jurnali*, 4(3), 87–95.

5. Qodirova, M. (2021). O'zbekistonda raqamli ta'limni joriy etishning tashkiliy-pedagogik asoslari. *Pedagogika va psixologiya jurnali*, 2(1), 56–63.

6. Tojiboev I.T., Komilova Z.X. (2023). Some approaches to teaching programming languages in professional educational institutions. *Education and science in the XXI century*. 2 (38).

7. Tojiboev I.T., Komilova Z.X. (2023) The role of information technologies in teaching technical sciences in professional educational institutions. Scientific and practical journal "Technique". Issue No.1.

8. Komilova, Z. Kh. (2023). The role and importance of information technology science in today's society. Education and innovative research. Bukhara State University, 2(2), 234-237.

9. Komilova Z.Kh, Nazirjonova. F.S The role of new information technologies in education. Экономика и социум. 2021, № 4-1 (83), -С.167-170.

10. Z. X. Komilova. Axborot texnologiyalari fanining hozirgi jamiyatdagi oʻrni va ahamiyati //Ta'lim va innovatsion tadqiqotlar. Buxoro davlat universiteti. – 2023. – T. 2. – №. 2. – С. 234-237.

11. Z. X. Komilova & F. S. Nazirjonova. (2020). The value and role of interactive methods in the development of information technology in primary school pupil. Academicia An International Multidisciplinary Research Journal (Double Blind Refereed & Reviewed International Journal). ISSN, 2249-7137.